

han stadig befylder mig for noget ganske andet, end hvad jeg har sagt, vil blive nødt til at spille Tingets Tid med atter at fremføre. Det forekommer mig, at vi i denne Sal skulde hinanden saa meget Hensyn, naar vi overhovedet indlade os i Diskussion med hinanden, at vi bestræbe os for nogenlunde at erindre hinandens Udtalelser i en og samme Sag. Det ærede Medlem vil ved at se efter i Tidenden kunne finde Udtalelser af mig, som vise, at jeg aldrig nogenstunde, saaledes som det ærede Medlem har paastaet, har underkendt den frie Konkurrences Betydning for vort Samfund i det Hele, og at jeg har udtalt, at det aldrig vil falde nogen Socialdemokrat ind at paastaa, at den frie Konkurrence ikke dengang den opstod, var i fuldstændig Harmoni med den historiske og økonomiske Udvikling, at det var umuligt at afværge, at hele den Ombæltning, hele den Revolution, der dengang foregik i den økonomiske Verden, med ubetinget Nødvendighed maatte tvinge os ind paa Verdensproduktionen, Verdensomsætningen i det Hele, og som Følge deraf havde den frie Konkurrence sin fulde Berettigelse. Det ærede Medlem vil saaledes med Lethed kunne erfare baade gennem mine og gennem andre Socialdemokraters Udtalelser, at vi aldrig have benegtet, at den frie Konkurrence i sin Tid har været den fuldkomneste Produktionsmaade, og at den ved de Kræfter, den satte i Bevægelse, paa en storlaaet Maade har beriget vort Samfund og bidraget til at fremstaffe uhyre Værdier. Det maa det ærede Medlem vide, er Socialdemokraternes Overbevisning lige saa vel som hans, og det ærede Medlem burde vide, at jeg har sagt det til ham for i denne Sal. Det fører heller ikke til nogen tilfredsstillende Diskussion mellem Medlemmerne, naar vi saaledes maa spille Tiden med stadig at staa og gjentage for hinanden Et og det Samme. Det ærede Medlem gif saa vidt i sin Slutningsbetragtning, at han advarede mig imod, at Staten skulde gribe ind og beskytte, fordi den vilde beskytte de Store og ikke de Smaa, fordi den vilde fordyre Produkterne, hvilket vilde komme til at gaa ud over de Smaa. Det ærede Medlem gif saa vidt, at han spurgte, hvad jeg da mente om Margarine-loven. Kan det ærede Medlem da ikke huske mit Standpunkt til Margarine-loven, kan det ærede Medlem ikke huske et eneste Ord af det Foredrag, jeg holdt om Margarine-loven i den Tilstand, hvori den var. Det forekommer mig, at det er unyttigt at spørge mig om saadan Noget, som det ærede Medlem maatte kunne vide, og det ærede Medlem burde dog erindre, at jeg aldrig nogenstunde

har udtalt mig til Fordel for en Beskyttelse af den Art, som de tydske Socialreformer gaa ud paa, og at jeg vil være med til til enhver Tid at modarbejde den Slags Ting. Men naar det ærede Medlem ved det, hvorfor vil han saa anføre det som et Bevis imod, at jeg mener, at Staten skal træde til til Beskyttelse og Forsvar for de fælles Interesser for alle Statsborgere, hvor vi se, at enkelte Privatkapitalister paa en eller anden Maade tilegne sig Fordele, stræbe efter at tilrive sig et aldeles uforholdsmæssigt og uberettiget Udbytte. At drage en Sammenligning mellem dette og saa at erklære mig for at være Beskyttelsestendentfer i den Retning forekommer mig at være fuldstændig Tidsspilde. (Hage: Det har jeg ikke gjort). Jo, det staaer i Tidenden, at det ærede Medlem har sagt noget Vignende, desværre foreligger Tidenden først nu. (Hage: Jeg sagde, at imod Deres Willie arbejder De for det). Det har De ikke sagt i Deres Foredrag. (Hage: Jo!). Ja, nu burde det ærede Medlem helst lade mig tale i Fred, jeg skal nok lade ham tale i Fred, naar han faaer Ordet. (Hage: Det er for at forkorte Diskussionen). Jeg skal nok beslitte mig paa at forkorte Diskussionen, hvis det ærede Medlem sætter Pris derpaa, men det ærede Medlem bestræber sig ikke derfor, naar han stadig frem sætter de samme Beskyldninger om, at jeg har sagt det og det, uden at kunne bevise dem. Hvad nu det Princip angaar, som det ærede Medlem og Mange med ham nære og gjøre sig til Talsmand for, Fortrinaligheden i den frie Konkurrences Princip, hvad vil da den frie Konkurrence sige? Det vil jo sige den største mulige Løsladen af de Enkeltes Kræfter, saaledes at de blive i Stand til uden Hensyn til Andre med Udfoldelse af al deres Energi og Magt uindskrænket at tilvende sig saa meget Udbytte som muligt, en Kamp af Alle mod Alle, og denne Kamp og dette Princip skulde jeg ikke have det Mindste imod, dersom Alle vare ligestillede i denne Kamp. Men jeg haaber dog, at det ærede Medlem vil indrømme mig, at det er aldeles ikke Tilfældet. Vi sødes ikke Alle lige stærke og navnlig ikke under de samme Livsvilkkaar, de samme økonomiske Forhold, vi undergaa ikke den samme Udvikling, vi faae ikke den samme Opdragelse og Uddannelse, men dog tastes Alle ud i Verden og ud i Kampen, og til Trods for denne forfærdelige Forskjel siger man, at Alle have lige Ret til Erhverv, at det blot gælder om Flid og Dygtighed, og at det, naar En ikke kan klare sig, saa maa være hans egen Skyld, maa være, fordi han ikke er noget dygtigt Menneske. Naar